

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

1062. MEDDELELSE

Udgivet af
Statens

Planteavlssudvalg

74. ÅRGANG 26. OKTOBER 1972

Stammeforsøg med kruspersille til friland og drivning. 1969-71

Forsøgets formål var at udpege egnede stammer af kruspersille til frilandsdyrkning, herunder overvintring ude, samt til drivning. Kruspersille er i Danmark en helårsgrønsag af ikke ringe betydning såvel i erhverv som i privathavebruget.

Forsøgene er gennemført med 15 indsendte stammer, der alle er prøvet til alle formålene. Der har været anlagt 4 forsøg hvert år samt et ekstra drivforsøg. Der er sået på friland mellem 15. april og 12. maj, med en enkelt omsåning den 16. juni. Der er slået ind i hus eller bænk mellem 22. september og 11. oktober. Forsøgene med drivning i bænk lykkedes ikke.

Forsøgene er udført på følgende steder: Esbjerg, på statens forsøgsstation, Spangsbjerg i 1969-71 med drivning i bænk og plasthus, Lunde, hos gartneriejer Arne Iversen i 1969-71, med drivning ét år i bænk, Volshave, hos gartneriejer H. Bjørn i 1969-71 med drivning i stort hus, samt i Åsum, hos gartneriejer N. Jørgen Nielsen i 1970-71, drivning af rødder fra Lunde.

Metode. Forsøgene er på friland anlagt som rækkeforsøg med 2 til 5 rækker a 5 til 15 m af hvert nr., og 4-6 fællesparceller. Der er udtyndet til ensartet bestand, 5-8 cm mellem planterne. Rækkeafstand 50-63 cm. To til 4 fællesparceller blev overvintret ude, dels med top og dels efter afhøstning af toppen hen på eftersommeren. Til drivning blev der indslået 45 til 60 planter af hvert nr. i 3 eller 4 fællesparceller. Planteafstand 10 til 15 cm.

Talmaterialet er delt op og behandlet som to selvstændige forsøg: *frilandsdyrkning med over-*

vintring og drivning, med adskillelse fra det tidspunkt hvor rødderne tages op til drivning.

Forsøgets hovedresultater fremgår af omstående uddrag af tabeller og er udtrykt ved karakterer, udbytteberegninger, beregnede værdital m.m.

Karaktererne er for friland gennemsnit af 3 bedømmelser og for drivning af 4 bedømmelser. Hertil kommer 3 bedømmelser af det overvintrede materiale på friland. Som for så mange andre grønsager er karakterer et vigtigt led i vurderingen af de relevante egenskaber. Den anvendte skala går fra 10 til 1, med 10 for det største, bedste, mest ensartede, "helt fri for.", m.m.

Udbytte. Da der anvendes flere forskellige høstmetoder for persille på friland, er der i forsøgene høstet på flere metoder, dels som i industrien, dels som alm. bundtepersille med stilk. Både plukning og afskæring er anvendt.

Antal stilke samt vægt er ligeledes bestemt. Ved drivning er alle stilkene talt og det høstede produkt vejat.

Antal er overalt på friland angivet i 1000 stk. pr. ha og vægt i hkg pr. ha. Ved drivning er udbyttet opgivet i 1000 stk. og kg pr. a.

Værdital. For lettere at kunne klassificere stammerne er der både til friland og til drivning opstillet et antal pointsformler, hvori hver enkelt stammes tal er indsat. Hermed kan man give de relevante egenskaber for dyrkning, salg og brug vægt efter deres betydning. Efter disse tal er den endelige klassificering sket, dels for frilandsmaterialet og dels for drivmaterialet. Selve pointsformlerne er angivet i hovedberetningen.

Af de 15 indsendte prøver, blev der til frilandsbrug og overvintring anerkendt 8 stammer og til drivning 5. Alle 5 var i forvejen blevet anerkendt også til frilandsbrug.

Navnespørgsmål er gennemgået i marken af Fællesudvalgets navneudvalg, og sluttelig er alle navne godkendt af Landbrugsministeriets navneudvalg.

Stammebeskrivelse

Lb. nr. 96. 'Crupa', Enkona P 71. Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tåstrup.

Er en særdeles ensartet, mørk grøn persille med middelkraftig vækst og særdeles store enkeltblade. Den er særdeles stivstilket og har tæt samlede bladafsnit. Den har givet et meget stort udbytte af særdeles høj kvalitet.

Lb. nr. 97. Ekstra moskruset, 'Topper', Stensballe P 62, P 71. Ejer: Østergaards Frøavl A/S, Stensballe, Horsens.

Er en meget ensartet, ret mørk grøn persille med særdeles kraftig vækst og store enkeltblade. Den er kun ret stivstilket, og bladafsnittene sidder lidt adskilt. Den har givet et særdeles stort udbytte af høj kvalitet.

Lb. nr. 98. Ekstra moskruset, 'Senator', Tagenshus P 62, P 71. Ejer: A. Hansen, Kastrup.

Er en ret ensartet, ret mørk grøn persille med meget kraftig vækst og store enkeltblade. Den er ret stivstilket, og bladafsnittene sidder ret tæt. Den har givet et særdeles stort udbytte af god kvalitet.

Lb. nr. 99. Ekstra moskruset, 'Regina', Toftø P 62, P 71. Ejer: Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, Frøafdelingen, Glostrup.

Er en meget ensartet, lidt lys grøn persille med meget kraftig vækst og ret store enkeltblade. Den er ret stivstilket, og bladafsnittene sidder lidt adskilt. Den har givet et stort udbytte af god kvalitet. Er den mest hårdføre af de afprøvede, hvad overvintring angår.

Lb. nr. 100. Non plus ultra, 'Konsul' Tagenshus P 62, P 71. Ejer: A. Hansen, Kastrup.

Er en meget ensartet, ret mørk grøn persille med kraftig vækst og ret store enkeltblade. Den

er stivstilket, og bladtætheden er god. Den har givet et særdeles stort udbytte af fin kvalitet.

Lb. nr. 101. 'Darki', Enkona P 71. Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tåstrup.

Er en særdeles ensartet, ret mørk grøn persille med middelkraftig vækst og meget store enkeltblade. Den er særdeles stivstilket, og blad-
tætheden er fin. Den har givet et stort udbytte af særdeles fin kvalitet.

Lb. nr. 104. 'Bravour', Enkona P 62, P 71. Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tåstrup.

Er en særdeles ensartet, særdeles mørk grøn persille med middelkraftig vækst og meget store enkeltblade. Den er særdeles stivstilket, og blad-
tætheden er fin. Den har givet et meget stort udbytte af særdeles fin kvalitet.

Lb. nr. 106. 'Driva', Enkona P 71. Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tåstrup.

Er en særdeles ensartet, lidt lys grøn persille med særdeles kraftig vækst og store enkeltblade. Den er kun ret stivstilket, og blad-
tætheden er ret god. Den har givet et meget stort udbytte af god kvalitet.

Stammebeskrivelse

En kort angivelse af stammernes opførsel ved drivning.

Lb. nr. 96. 'Crupa' Enkona P 71. Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tåstrup.

Særdeles ensartet, store blade, særdeles kraftig vækst, fin bladfarve, meget stivstilket og særdeles kruset. Den har givet et særdeles stort udbytte af særdeles fin kvalitet.

Lb. nr. 97. Ekstra moskruset, 'Topper', Stensballe P 62, P 71. Ejer: Østergaards Frøavl A/S, Stensballe, Horsens.

Ensartet kraftig vækst, storbladet, god blad-
farve, stivstilket og ret kruset. Den har givet et meget stort udbytte af god kvalitet.

Lb. nr. 98. Ekstra moskruset, 'Senator', Tagenshus P 62, P 71. Ejer: A. Hansen, Kastrup.

Ensartet kraftig vækst, storbladet, fin blad-
farve, stivstilket og ret kruset. Den har givet et særdeles stort udbytte af god kvalitet.

Lb. nr. 104. 'Bravour', Enkona P 62, P 71. Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tåstrup.

Meget ensartet, middelkraftig vækst, særdeles storbladet og særdeles fin bladfarve. Særdeles stivstilket og godt kruset. Den har givet et stort udbytte af særdeles fin kvalitet.

Lb. nr. 106. 'Driva', Enkona P 71. Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tåstrup.

Ensartet middelkraftig vækst, storbladet, men kun ret god bladfarve. Stivstilket, men ikke særlig kruset. Den har givet et særdeles stort udbytte af ikke særlig fremragende kvalitet.

Resumé

Kruspersille til almindeligt brug, skal give et stort, lethøsteligt udbytte af gode, holdbare, velfarvede blade. Vil man overvintre persille på friland, må man satse på de, der har vist sig at have gode egenskaber i den retning - også her giver forsøgene nogen vejledning. I normale,

ikke for hårde eller for snerige vintre, kan al persille overvintre hæderligt, hvis der er godt dræn og aldrig stående vand i rækkerne. I unormale vintre med megen barfrost eller meget sne, er det kun de hårdførester stammer, der klarer den, og så må de endda ikke været sået for tidligt.

Vil man dyrke persille i hus og skal ofre megen tid, varme og plads på kulturen, må man være sikret et rimeligt vægtudbytte, der er letplukkeligt og af god kvalitet. Det betaler sig ikke at gå for langt ned i planteafstand til drivning, det giver tyndere og lettere blade.

Forsøgene har tydeligt udpeget de egnede stammer til alle brugsformer - de anerkendte er ikke ens, der er forskelle i udseende, tidlighed, hårdførhed, udbytte og drivegnethed.

Fuld beretning og det samlede talmateriale findes i Fællesudvalgets 52. beretning. Denne beretning kan, så længe oplag haves, rekvireres fra Fællesudvalgets kontor, 6053 Ågård.

Fællesudvalget for
Prøvedyrkning af Køkkenurter.

Abonnement på meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Planteavl kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlskontor, Kongevejen 79, 2800 Lyngby, postgiro 2299, tlf. (01) 85 50 57. Abonnementsprisen er for 1972 17,25 kr. årligt incl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.

NIELSEN & LYDICHE (M. SIMMELKJÆR)
KØBENHAVN

Trykt i 9.000 eksemplarer.

Prøvedyrkning nr. 210. Kruspersille til friland og drivning. Forsøgets hovedresultater for de anerkendte stammer

Karakterer:	Løbe nr. Friland									Gns.15 stam.	Løbe nr. Drivning					Gns.15 stam.
	96.	97.	98.	99.	100.	101.	104.	106.	96.		97.	98.	104.	106.		
Ensartethed i type	7,7	7,0	6,0	7,0	6,7	7,3	7,3	8,3	6,7	8,0	6,0	6,0	6,7	6,0	6,4	
Vækstkraft	7,7	9,7	8,7	8,7	8,0	7,3	7,7	8,3	8,0	8,0	7,0	7,0	6,3	6,7	6,6	
Bladstørrelse	8,0	6,3	6,0	5,3	5,7	7,0	7,0	6,3	6,1	7,3	7,3	7,0	7,7	7,3	6,6	
Bladfarve (mørkest grøn = 10)	7,5	6,5	6,5	5,5	6,5	6,5	9,0	6,0	6,5	7,3	7,0	7,3	8,0	5,7	6,8	
Bladtæthed	8,0	5,0	6,0	4,7	6,7	7,3	7,3	5,7	5,9	8,0	6,7	7,0	8,3	6,7	7,0	
Bladets findeling	8,0	6,5	6,0	5,0	5,5	6,0	6,0	5,5	5,8	5,5	6,0	6,5	7,0	5,5	6,3	
Bladets krusedthed	7,0	6,0	6,0	5,0	6,3	8,0	8,0	5,3	6,3	8,0	5,7	5,7	7,3	5,0	6,4	
Stivstilkethed	8,3	5,7	6,3	6,3	7,0	8,7	8,7	5,3	6,8	7,7	6,7	6,7	8,0	7,0	6,5	
Fri for glatbladethed	9,0	8,3	6,7	8,0	8,3	8,3	7,0	7,7	7,7	7,5	7,0	6,0	6,5	6,5	7,0	
Fri for bladpletsyge	10,0	9,3	8,3	10,0	10,0	9,7	8,3	9,0	9,0	9,0	10,0	9,0	9,5	9,5	9,2	
Værdi som handelsvare	8,0	5,7	5,7	5,0	6,3	7,7	7,3	5,7	6,0	8,3	7,3	7,3	8,7	6,7	6,6	
Værdi til industribrug	6,7	5,7	6,7	6,3	6,7	7,0	7,0	4,3	6,2	—	—	—	—	—	—	
Overvintring-hårdførhed	2,4	4,3	4,3	6,0	4,1	2,9	3,2	1,1	3,5	—	—	—	—	—	—	
Vækstkraft (bladfylde) efter overvintring	3,8	5,4	4,7	6,5	3,8	2,8	2,2	1,6	3,7	—	—	—	—	—	—	
Fri for stokløbning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9,7	9,3	8,7	9,7	9,0	9,0	
<i>Udbytte friland i 1000 stk. og hkg pr. ha</i>																
»Plukket« med stilk. Hkg/ha	239	295	318	232	261	261	254	270	241	—	—	—	—	—	—	
»Plukket« med stilk. Antal stilke i 1000 stk.	2723	3948	4170	3134	3661	2875	3798	2734	3329	—	—	—	—	—	—	
»Plukket« med stilk. Antal stilke pr. kg.	114	134	131	135	140	110	150	101	141	—	—	—	—	—	—	
Skåret med stilk. Hkg/ha	300	283	267	217	300	233	250	217	236	—	—	—	—	—	—	
»Plukket« uden stilk. Hkg/ha	181	163	164	143	147	146	158	136	145	—	—	—	—	—	—	
Skåret uden stilk. Hkg/ha	161	169	196	163	154	144	159	157	158	—	—	—	—	—	—	
Industrihøst-»plukket« uden stilk. Hkg/ha	99	119	117	89	97	98	107	151	107	—	—	—	—	—	—	
Industrihøst-»plukket« u. stilk. To afhøst- ninger af arealet. Hkg/ha	145	159	139	127	135	116	125	245	153	—	—	—	—	—	—	
Industrihøst-skåret m. lidt stilk. To afhøst- ninger af arealet. Hkg/ha	364	339	324	294	331	329	344	397	325	—	—	—	—	—	—	
<i>Udbytte drivning i 1000 stk. og kg pr. a</i>																
Kg pr. a	—	—	—	—	—	—	—	—	—	392	380	411	358	419	358	
Antal stilke (blade) pr. a	—	—	—	—	—	—	—	—	—	146	147	165	147	154	152	
Antal stilke (blade) pr. kg.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	393	419	433	461	407	477	
<i>Værdital</i>																
Udbyttetotal almindelig brug. Friland og drivn.	258	281	277	221	268	226	253	254	234	392	380	411	358	419	358	
Udbyttetotal til industribrug	213	208	206	182	192	184	197	234	195	—	—	—	—	—	—	
Dyrkningsværdital almindelig brug. Friland og drivning	246	190	189	183	189	244	202	227	187	462	414	396	394	423	349	
Dyrkningsværdital til industribrug	187	155	154	155	164	185	184	151	159	—	—	—	—	—	—	
Kvalitetstal. Friland og drivning	208	176	168	166	189	199	198	169	177	398	364	350	396	334	365	